

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **S. K.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou se sídlem v Praze, Muchova 9/223, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2007, č. j. OAM-1207/VL-20-K03-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2008, č. j. 1 Az 55/2007 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové **se určuje** částkou 5589 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce jako stěžovatel brojí včas podanou kasační stížností proti shora označenému rozsudku městského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného, jímž bylo vysloveno, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného vycházelo ze skutečnosti, že stěžovatel nebyl pronásledován z azylově relevantních důvodů a navíc v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl částečně nedůvěryhodné údaje. Žalovaný rovněž dospěl k tomu, že žádost byla podána stěžovatelem ve snaze legalizovat si pobyt na území ČR. Městský soud pak dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci, v souladu se zákonem a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Po shledání přípustnosti kasační stížnosti podle § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), se Nejvyšší správní soud dále zabýval tím, je-li

kasační stížnost přijatelná (§ 104a s. ř. s.), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle uvedeného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) zdejší soud pro stručnost odkazuje např. na svoje usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006.

V projednávané věci stěžovatel argumentuje kasačními důvody zakotvenými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., brojí tedy proti nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Výslovně sice tvrdí, že uplatňuje i důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ve skutečnosti však takovými důvody neoperuje (zdejší soud připomíná, že důvody kasační stížnosti posuzuje podle jejich obsahu, nikoliv dle jejich označení).

Stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky vidí v tom, že mu azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu měl být udělen. V zemi původu se věnoval politické činnosti (roznášel letáky a jiné materiály a zúčastnil se mítinku proti prezidentu Lukašenkovi). Státními orgány byl pronásledován, neboť u něj byla nalezena literatura politického rázu. Běloruské orgány nerozlišují mezi tím, zda je stoupenec opozice více či méně politicky aktivní. Stěžovatel ve své vlasti pociťoval, že je pro státní orgány nepřitelem.

Stěžovatel se také domnívá, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ze strany běloruských státních orgánů totiž dochází k nelidskému zacházení s osobami, které neprojevují sympatie s tamním režimem. Stěžovatel se také obává, že v případě svého návratu do země původu bude pronásledován, zadržen a uvězněn za svoji minulou politickou aktivitu.

K tíži stěžovatele nelze přičítat tu skutečnost, že o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po vstupu na území ČR. Žádný předpis totiž nestanoví, ve kterém okamžiku je žadatel povinen podat svou žádost. Stěžovatel žádost podal během několika málo dní po vstupu na území ČR.

Z uvedených důvodů navrhuje stěžovatel napadený rozsudek zrušit a vrátit věc městskému soudu k dalšímu řízení.

K přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že na námitky obsažené v kasační stížnosti dává dostatečnou odpověď dosavadní judikatura správních soudů. V řízení o udělení mezinárodní ochrany mívá zásadní význam žádost, v níž žadatel rozvede důvody, které jej k jejímu podání vedly, a pohovor, v němž dále osvětluje svůj příběh. Tyto závěry vyplývají např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, www.nssoud.cz. Podobné závěry jsou uvedeny i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, www.nssoud.cz, kde se uvádí, že „povinnost zjistit skutečný stav věci (...) má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tomu konečně odpovídá i povaha soudního přezkumu, myšleno odkazem na § 77 s. ř. s., neboť tam založené oprávnění soudu provádět dokazování dotýkající se požadavku plné jurisdikce, se však po výtce váže k předmětu

soudního řízení, totiž rozhodnutí vydaného správním orgánem, který je povinen postupovat podle příslušných procesních předpisů. Takto je třeba chápat i ust. § 75 s. ř. s, podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Na tomto místě je třeba zdůraznit logiku řízení o žádosti o udělení azylu, které je prováděno zásadou aktivity žadatele o azyl. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předesílat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován.“ V nyní souzené věci ovšem stěžovatel učinil v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při pohovoru několik rozporných prohlášení, která nebyl s to osvětlit či vyjasnit. I z tohoto důvodu pak byl příběh stěžovatele žalovaným hodnocen jako zčásti nedůvěryhodný. Nejasnosti se ani v kasační stížnosti stěžovatel nesnaží vysvětlit a nepokusil se o to ani v žalobě. Rozporům ve výpovědích žadatele o mezinárodní ochranu a následné posuzování žadatelova příběhu jako nedůvěryhodného již bylo mnohokrát předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem. Zde je možno poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004-40, či rozsudek ze dne 1. 4. 2009, č. j. 2 Azs 5/2009 - 113, oba viz www.nssoud.cz.

Pokud jde o tu část příběhu žadatele, kde nebyly zjištěny rozpory, nejedná se o situaci, která by spadala pod § 12 písm. a) zákona o azylu, jak tvrdí stěžovatel. Stěžovatel totiž během řízení před správním orgánem uváděl, že ani neví, v jaké politické straně byl. Vstoupil do ní pod vlivem alkoholu. Účastnil se sice sjezdu, ale pil zde pouze vodku a politické debaty vedli ostatní. Své politické názory stěžovatel nekonkretizoval. I podmínkami pro udělení azylu z politických důvodů se zdejší soud mnohokrát zabýval. V rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, www.nssoud.cz, je uveden závěr, že předpokladem naplnění pojmu pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod je, aby žadatel o azyl nějaký politický názor měl, dokázal jej adekvátním způsobem prezentovat, a věrohodně popsal příkoří, kterého se mu právě z těchto důvodů dostalo. V rozsudku ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Azs 442/2004 - 61, www.nssoud.cz, který rovněž posuzoval žádost běloruského státního občana, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*ojedinělý krok směřující k uplatňování politických práv (v daném případě jedna tvrzená účast na demonstraci) nelze považovat za natolik intenzivní postoj, který by bylo možno považovat za uplatnění zákonného důvodu pro udělení azylu spočívajícího v pronásledování za uplatňování politických práv a svobod.*“ Z judikatury tedy plyne, že aby mohl být někdo stíhán z politických důvodů, musí nějaké politické postoje zastávat. Stěžovatel však žádné takové postoje osvětlit nedokázal.

Pokud jde o argumentaci stěžovatele prostřednictvím § 14a zákona o azylu, je třeba upozornit na to, že stěžovatel konkrétně neuvádí, jaké reálné hrozby, které předpokládá § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu, mu hrozí. Doplnkovou ochranou se zdejší soud rovněž zabýval v řadě svých rozhodnutí. Viz např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, rozsudek ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, oba www.nssoud.cz. Částečně lze odkázat i na judikaturu ve věci tzv. překážek vycestování, kterýžto institut však již byl ze zákona o azylu vypuštěn. Lze tak poukázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2004, č. j. 7 Azs 164/2004 - 85, www.nssoud.cz.

Konečně pokud jde o argument podaný v kasační stížnosti, že k tíži stěžovatele nelze přičítat, že o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po vstupu na území ČR, existuje i zde bohatá judikatura. Tak např. v rozsudku zdejšího soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, www.nssoud.cz, je uvedeno, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce za dva úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení včetně první porady s klientem ze dne 29. 1. 2009 a písemné podání soudu týkající se věci samé ze dne 10. 2. 2009 (doplnění kasační stížnosti) – částkou 2x 2100 Kč a 2x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu; celkem tedy 4800 Kč. Advokátka rovněž požádala o cestovné v souvislosti s cestou ze sídla své kanceláře v Praze do věznice ve Vinařicích, kde se nachází stěžovatel. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu se cestovní výdaje řídí právními předpisy o cestovních náhradách. Těmi je třeba rozumět zejm. § 157 odst. 4, § 158 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a vyhlášku č. 451/2008 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad mění sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravné a stanoví průměrná cena pohonných hmot. Advokátčin automobil tovární značky Hyundai Getz, registrační značky x má dle údajů v technickém průkazu průměrnou spotřebu při kombinované jízdě 6,7 l bezolovnatého benzínu 95 oktanů na 100 km. Cesta z Prahy do věznice ve Vinařicích a zpět měří 70 km, čas strávený na cestě činil 2 hodiny. Advokátka natankovala benzin v ceně 24,60 Kč/l. Náhrada za pohonné hmoty se tedy vypočítá dle vzorce $6,7 \times 0,7 \times 24,60 \text{ Kč} = 115,374 \text{ Kč}$. Náhrada za použití automobilu pak podle vzorce $70 \times 3,90 \text{ Kč} = 273 \text{ Kč}$. Náhrada za pohonné hmoty a použití vozu po zaokrouhlení na celé koruny směrem nahoru činí 389 Kč. Konečně advokátce přísluší náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 100 Kč za každou započatou půlhodinu ($4 \times 100 \text{ Kč} = 400 \text{ Kč}$). Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna v celkové výši 5589 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu